

Бүгү чурттарның пролетарийлери. каттыжыңар!

ШЫН

СЭКП Тыва обкомунуң, Тыва АССР-нин Дээди
Совединиң болгаш Министрлер Чөвүлелиниң органы

№ 108 (11606)

1981 чылдың май 8, пятница

1925 чылда
үлдесилеттинген

Өртөз 2 көп.

Чылдың баштайгы чартыын күш-ажылчы чедишкиннерлиг доозаалыңар!

КҮҮСЕТТИНИП ТУРАР

«Нызыл тудуг» эргелелин-ден Николай Андреевич Па-нининин бригадасы эртен дөрт айларның түңнелинде эрге-гелдин бригадаларынын, ар-зунда социалисттик чарык-ша тилекчи болуп, бирги чери эзээн. Бригада тудуг-монтаж ажалдарынын планын 106,5 хуу, күш-ажылдың бугуру-чүлүүнүн планын 113,6 хуу күүсеткен.

Н. А. Панининин бригадасы бо чылдын эгизинден-не со-циалисттик хуулаалгын алган болгаш Ч. Ч. Донгактын бри-гаданын чарыкша кыйтырган. СЭКП Топ Комитетинин, ССР-ки Министрлер Чөвүлелинин ои бирги беш чылдын планын оонадаларын чедишкенин, долдур болгаш ажал күүсөдүр дөш социалисттик чарык-шугайында доктаалында эргел-дин бригадалары күш-ажылчы бедик көдүрүшкүнү биле ка-нылап, чарыкша улам кал-бартаан.

Дуржулгалык бригадалар Н. А. Панининин бригадасы 1981 чылдын планында көдүргөн 200 муң рубльди тудуг-монтаж ажалдарын декабрь 25-ке чедир бүрүп күүсөдүр болгаш күш-ажылдың бугуручулугун пландаштырганнан 0,4 хуу бедирин, тудуг-монтаж ажалдарынын шынарын бедик дөш демекседин хуула-гын. Коммунисттик күш-ажыл-чын-шаламчызы деп бедик ат-ты 4 класке тыпсырын чедиш аларын олар социалисттик ху-лаалында база көргөнер.

Бригаданын социалисттик ху-лаалдары ажал-херекте күү-сеттинип турар. Эртен 4 ай-ларда олар план бугура 74 муң рубльди тудуг-монтаж ажалдарын кылар тургаш, хе-рек кырында 82 муң рубль-дин кылар бугура. А күш-ажылдың бугуручулугун 5466 рубльге күүсеткен, азы план-ны.

наттыганындан 13,6 хуу бе-дик болганы ол.

Бригадада чедишкенин ала чайгаар чедиш келбээн. Ол дөргө бир дугарында, брига-да Н. А. Панининин кызыма, бедиклиг ажалында хамаар-жыр. Бригадалар эш-өрүнгө са-гыш човангыр, күш-ажылды-нын организастарынче ки-чагын салып, ажалды таа-мыштыр хууларын хуу бүрү чоруурун турар. Күш-ажылдын сагыла-турумун быжылгаар, чылдага чокка ажал шугу чыда таарыларын бөдүр-бөдүр дөш бригада кезиңине-ри биле бедирлерин кылар келген.

Коммунисттик күш-ажылдың шылымчызы К. Каспарайтис доктаамал бедик көдүрүш-терин чедиш ала, үлүг-нормазын ажал күүсөдүр келген. Брига-данын муңагызы тудугулары В. Олан, О. Салчак-оол, В. Об-руков, В. Санчат олар комму-нисттик күш-ажылдын шылы-чын деп атыр чедиш алар дөш тургаш туралар. Брига-да кезиңинери хуулаалы, мергежилди чедиш алгылаан, азы бир шижир тур-када ажал-ка келбейн барганда оу со-луп, орунга ажалдап бөдүр-лар. Дашчынын, канякчы-нын, бетонщиктин мергежи-лерин шижирдеп алганнар бригадада хей.

Ук бригада амыг үеде он үшкү жикорайонда 150 квартиралык № 14 чуртталга бажынынын таваан салып, ажаллап турар.

В. ОВЧАРОВА,
«Нызыл тудуг» эргелелинде
экономист.

СУГГАТ ЧУГУЛА

СЭКП ЖК-нын май (1965 ч.) Плениумун шиптирлеринге дүшүр мелиорацияны хөгжү-дүрүш программасын бот-таннар талаа-биле чамалык боттук хемчелерин Чалаан-нын суггарылы системанын эргелин ала чоруткан. Оуу комплексти сайырларын дугайында толдогаш сорула-ны ои бирги беш чылда көргө-ни чурттуу экономикти бол-гаш социал хөгжүдөзиде оонадал айткан. Оон аңгыда сиздин материалдарында көдөз ажал-агыл бугурулу-гын мелиорацияны, механи-зацияны болгаш химизацияны ажалдарын калбарынын то-дартылаан.

Ол шиптирлерге соруу кир-геш, суггарылы системанын ажалдарын болгаш район-нуу тус-тус ажал-агылдарын суггачылар амыг ху-нерде организасты ажалдар-ын чорутуу эргелин. Районда 8679 гектар чегре суггачы бу-ру чорудары көдүргөн. Оон барык чарык кезин ижесер-лиг суггарылы системаны бо-луп турар.

Суггачы чегрелерге агро-техникти болгаш мелиоратив-ти ажалдарын экижидип тургаш, оуу беш чылда Чоон-Хем-чик районда «Алдан-Маадир», «Болышев», «Искра», «Сүт-Хөл», «Октябрь 30 чылы» сов-хозтар тарыла шөлдерине тараз, ногаа, мал чөм кул-тураларын багыт эес дүжү-дүн алган. Чижээ, эртен чы-лын «Искра», «Тыва» совхоз-тар суггарылы экижидип тургаш, ажал дүжүтү ажал, мал чөм култураларын ар-тырбылаан, чамал чажар үр-емин тускайлаан.

Хемир унарылаан ирак турар малчынар бар. Ынап малчыныннын, сүт-баран фермаларын тураларында 50 ажал кудуктарда шипче-дикчи күжүр ажаллап, сугга-рылыга ажаллаан. Бо чорук мал ажалдыларга дыка таа-рымчалыг. Оларын девишкэр-леринде шөлдерге суггарылы-нын чылдын чорудар. Оон чай-гаар үнген сөгс кезин бедик-көргөндөн аңгыда, чамалык мал чөм култураларын та-рааш, күжүр дүжүдүн ажал-аалар. Дүжүдүн ажалгаан шөл-дерге күжүр шиптирлерин мал-ын оларларын таарычталыг.

Чалаанын суггарылы сис-темазын эргелел ажал-агылдарын тарыла шөлдер-инге мелиоративти ажалла-рып доктаамал организастап, дуузын кадып келген. Ычал-зажок СЭКП-нин XXII съез-дин аттыг, Карл Маркс ат-тыг, «Чыра-Бажы» совхозтар суггачы шөлдерин чогуур ис-гелдезине чедир ажаллавын турар. Моон түнелдинде шөл-дү чылдары тарыла шөлдер-инден олар чамал дүжүтү

алганнар. Бо чылдын суггачы чегрел-ин бедик бермечелиг ажал-дар, мелиоративти болгаш агро-техникти ажалдарын комплексти чорудар дөш ажал-агылдарында ажал-агыл база суггарылы сис-темазын эргелелдерин тускай эртемчилер баш бурчгаар боттук хемчелерин ала чорут-кан. СЭКП-нин XXII съездин аттыг, «Алдан-Маадир», «Чы-ра-Бажы» совхозтарда олар доктаамал ажаллап, суггачы-ларга барып тургаш, 63 суг-гачы-машинистерин өөртөкөн. Суггачы эргелерин хуула-лары, сугуу чегре шиптир-лерин нормалы, суггачы чегр-лерге кызы-бүрү културалар-ны тарып эстүрерин агро-техниказы дөш өскө-дөз чу-гула бажыларын олар шип-тектен.

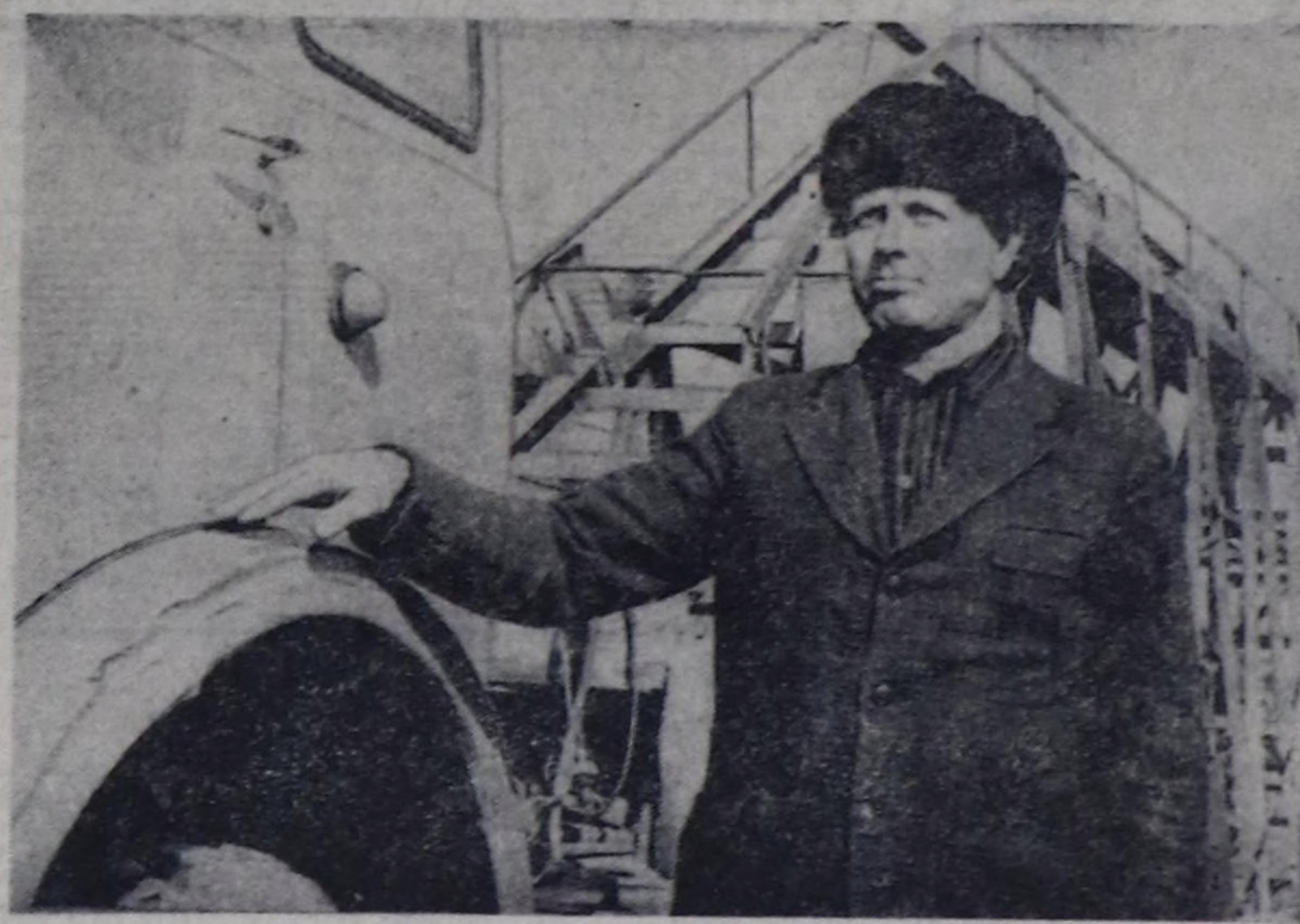
Суггачыларын семинарын тус-тус ажал-агылдар төл-ө-ринге база организастаан. Рай-онда бирги болгаш ийги-кыластын 54 суггачы бар. Олар «Суггачы чегрелерин мастерстер» деп хуулаагү ат-тын экижидип. Ажал-агыл-ларда муңагызы суггачылар хей. «Алдан-Маадир» совхоз-тун хоочун суггачызы Кызыл-оол Алдан-оол оуу беш чыл-да гектарлар ортууза-биле 19 центер дүжүтү алган. Ола совхозта мал чөм култураларын тарып эстүргөн Ондар Бүрүснин ажалы үр-түшкө-дүн алган. Ол эртен беш чыл-да гектарлар-на 30 центер ме-де дүжүдүн өстүргөн. Суггачы-лар Хоовил Кошкар-оол, Хо-

валыг Чыргал, Монгуш Со-кур-оол, Сат Дагыт-оол, Донгак Чылап-Хуна болгаш өскө-дөз ажалы үс-гелерин.

Ычалзажок суггач болгаш тарылыга бедиктерде чедир кылдымаш ажалдар хей. Ажал-агылдарда ажал-агыл-надыр суггачар «ДЛА 100 м», «ДЛН-70» деп 42 машинаны 28-и септетинген. Суггач машиналарыга ажалдар 100 машинанын чамалык чедишес. Суггач-тыг шөлдерге ажалдар 10 комплексти бригаданын чүгө алдызы бар. Чамалык суггачта 334 клас ажалдар ужураат. Амыгында 247 клас бар. Бот-орула чарык-галыг 63 эсөк совхозтар-биле керээ чарып алган. Оларын чүгө 53-жу ажалда. Ам-даа 10 эсөкү чегрелер негеттинип турар.

Суггарылы системанын эргелелин ижесер-тидо-рокшиктери Куулар Хем, Ва-сильев, Доржу оларын уурун-на комплекссти оларларын районда мелиорация сис-темазын септеткен, чалдары, бугулар дөштерин бедиктерин оон уурун септеткен, ар-тыл-анттарын уламжалыла-наан. Бо болгаш өскө-дөз бедиктерин дөш чалдарын негеттинип турар. Оуу дүргөн шиптирлерес болза, бо чыл-дын бедик дүжүтү алары бер-ге. Ычалзажок суггарылы сис-темазын эргелел, совхозтарда суггачылар демин ажалдар ужураат.

А. МОНГУШ.

ТӨРЭЭН ЧУРТТУҢ БЕДИК ШАҢНАЛДАРЫ-БИЛЕ

Оуу беш чылдын планна-рын болгаш социалисттик ху-лаалдарын күүсөдүрине көс-ку чедишкенин дөш чурт-талга-коммунал ажал-агыл бугурулуларын болгаш ор-ганизацияларын, колхозтар аразынын тудуг организаста-ларынын, ССР-нин Мелиора-ция болгаш Суг ажал-агыл-нын министрствозун кат-тыжышкынынын, бугу-рулуларын, организацияла-рын ажалчынын, инже-пер-техникти ажаллачыла-рын, албан-хакчыларын ССР-нин Дээди Совединин Президиуму орденер болгаш ме-далдар-биле шаңнаан.

ТЫВА АССР-ДЕН

КУШ-АЖЫЛЧЫ КЫЗЫЛ
ТУК ОРДЕН-БИЛЕ

Николай Балмы-оолович
Кыргыс — «Тыва септел-
тудуг» трестин механизация
участогунун машинист.

УЛУСТАРНЫҢ НАЙЫРАЛЫ
ОРДЕН-БИЛЕ

Анна Евдокимовна Чернык
— Кызылдың септел-тудуг
эргелелин шевдериктер
бригадир.

«ХУНДУЛЕДИН ДЕМДЗ»
ОРДЕН-БИЛЕ

Иван Прокопьевич Викторов
— Чуртталга-коммунал ажал-
агыл министрствозунун авто-
бугурулузине колонна на-

чалыгы.
Николай Михайлович Лы-
но — «Тыва суг-тудуг» трес-
тин ТМЗ-де орунжы.

Любовь Павловна Мурове-
ва — Кызылдың чунар-ба-
жынар болгаш хей чурт ком-
бинатынын ажалчыны.

Виктор Ойнович Чанан-
оол — «Водоканал» эргелел-
дин слесари.

КУШ-АЖЫЛЧЫ АЛДАР
ОРДЕННИИ II ЧЕРГЕЗИ-БИЛЕ

Петр Давыдович Дарачы —
«Тувакоммунергону» чылы-
дыга-энергия районунун слес-
ари.

КУШ-АЖЫЛЧЫ АЛДАР
ОРДЕННИИ III
ЧЕРГЕЗИ-БИЛЕ

Татьяна Нестерова Долгова
— Кызылдың «Водоканал»
эргелелин насос станциязы-
нын машинист.

«КУШ-АЖЫЛЧЫ ЭРЕС-
МААДЫРЛЫГ ЧОРУК ДЗШ»
МЕДАЛЬ-БИЛЕ

Ким Давыдович Давыдов
— Тыва АССР-нин Дээди Со-
вединин Президиумунун уду-
штур.

Евдоким Тимофеевич Ивано-
ва — Чуртталга-коммунал
ажал-агыл эргелелин Кы-
зылда бугурулу эргелелин
мастер.

Иван Васильевич Кузнецов
— «Тыва суг-тудуг» трестин

автобазынын слесари.
Галина Ивановна Лунина
— «Тыва септел-тудуг» трес-
тин тудуг проектери болгаш
конструкциялары заводунун
машинист пегинин становчи-
ги.

Петр Васильевич Шевченко
— «Тувакоммунергону»
транспорт пегинин чолачыны.
Лопсан-Шырап Балданович
Оржан — Чоон-Хемикте № 3
КМК-нын бажычылар брига-
дир.

Иван Александрович Тю-
мин — Кызылда тускайла-
тыган КМК-нын канякчыны.
«КУШ-АЖЫЛЧЫ ШЫЛГАРАЛ
ДЗШ» МЕДАЛЬ-БИЛЕ

Клавдия Архиповна Бури-
нова — Чуртталга-коммунал
ажал-агыл министрствозунун
телевизор-смета бирозула
шыйкыч-конструктор.

Хургаа Шокунович Дамы-
Эрдене № 5 КМК-нын ажал-
чыны.

Сары-оол Биче-оолович Дон-
ган — ВКСМ Монгуш-Тайга
райкомунун бирги секретари.

Иппа Георгиевна Давидова
— Чуртталга-коммунал ажал-
агыл эргелелин Баз-Хем
бугурулу эргелелин гес-
тиниледе лексирини.

Алексей Иванович Ялин —
«Тугаз» эргелелинде чолачы-
чы.

ЧАСКЫ ХОВУ АЖЫЛДАРЫ

Чурттуу ажал-агылдар чак-
кы таргалынын теминин дүр-
гөлдөтүп турар. ССР-нин Төз
экономика эргелелин ме-
ханизация бугура алдыга, май
4-ке чедир 35 миллион ажал
гектар шөлге эрте эгелээр та-
раа култураларын чаштырган.
Эртен негелде тос мил-
лион гектар шөлге тараа кул-
тураларын чаштырган — му-
нуу негелде 3,6 миллион
гектар хей болуп турар. Ура-
лы, кур чегрел облас-
тарынын, Калкастанын, Сиби-
рин болгаш Иракы Чоон чү-
түн ажал-агылдары чаккы та-
рылаа эгелес кирген.

Тараа болгаш тараа-бобы
култураларын 18,3 миллион
гектар шөлге чаштырган. Кы-
зыл-тасты 1,7 миллион, арбай-
ны — 0,1 миллион, риста — 187

муң, кукурузаны — 996 муң
гектар шөлге тараан.
Тараа-бобы болгаш техни-
ка култураларын чаштыла-
ны үргүлүдүп турар. Хей бо-
лок бээр култураларын та-
рыла шөлүн чурттуу муңуу
галык райондарында калбар-
тыр турар. Чижээ, сол болгаш
чолка-тараа чаштырган шөл-
дерин хемелени мыла эртен
чылдазындал улуг болган.
Чигир сөксөканы 2,4 миллион
гектарга, хөмөн — 3,1 мил-
лион, тарымал-тоорукту — 2,1
миллион, хендирин — 328 муң
гектар шөлге тараан.

Ажал-агылдары ногаам, мал
чөмөгө херектүү култура-
ларын, чыгыс болгаш хей
чылдык сикенерин база тарып
турар.

(СЭТА).

РОССИЯНЫҢ ШӨЛДЕРИНДЕ

Курган. Часкы тарылаа Си-
бирини чегрелел алам ына-
лаан. Тараа култураларын
ам колу — кымыл-та тарыла-
ны Курганын механизатор-
лары эгелээ. Эки чегрелер-
кени, бок үшүдөдөр арыл-
тылган чегре тус чегрел
сөксөканын олар тарып турар.
Областын механизаторлары 6
чылдын гектарлар-на 19 цент-
верес эгелээ эсөк дүжүтү
ажал алар сорулгалылар.
Ол хире дүжүтү аларыга
колхозтарда болгаш совхоз-
тарда быжыг үндөзүн тургус-
туган.

Орджоникидзе. Унелг чөм
културалары — распын мас-
сыл-биле ажал алары Соуу
Осетиянын хову болгаш да-
гзынын ажал-агылдарына
эргелээ. «Ногаа» кызыл-
инаточуларын аргазы-биле
ажаллап турар механизаста-
тылган, мал чөм бедикээ
улуг-улуг орылар болгаш
эсөк-дөз чорудуп турар. Па-
тапаларын гектар бүрүт
бөк-биле байлак чүдүтүт
массаны 350—400 центер
көдөр берип турар. Ол мал
чөм фермаларыг мал семир-
тир комплекстерин пектерин-
е чүдүрүп чоруурун турар.

Соуу Осетиянын байдалчы-
га таарымчалыг бо мал чөм
тарып эстүрерин агро-тех-
ника Соуу-Кавказтын да-
г болгаш даг эздөзүн көдөз
ажал-агылдарын эртем-шип-
чел институтунун тускай эр-
темчилери ажаллап кылган.

Донда Ростов. Ростов об-
ластын механизаторлары эрте
тарып тараа болгаш тара-
бобы култураларын сөс чү-
мун ажал чегрел чегре тарып
дооскан. Узамидикан соок,
чаштыг хууер турал-лаа, хей-
хөй ажал-агылдар үрэмни
чорутуу хуулааа чаштырган.
Ол — моон муңуулаа чыл-
дарта чаштыралыган дыка
дүргөн болган. Тарылааа
ажалдарын шууштурууга ар-
гаам-биле кылып чорудары
ростовчуларын чедишкенин
ажалдарына дуулаан. Ме-
ханизастагынан комплекст

чер ажалылаанын үзөинде
хондур, а тарыла үзөинде —
ийн эгелер-биле ажаллап тур-
ган.

Калуга. Ока чогууну кар-
терини эгелээ. Эки чегрелер-
картофель, массалы-биле
тарип олутуруу эгелээ. Шөл-
дерин чамалызында тус чегр-
ли селекцияны тараан.
Ылангы «Воротынский» эр-
те бижар сорту бүт талаады
шөлдерин эртен. Оуу
РСФСР-нин чүгө төп зона-
зында эсөк, а Украинанын, Бе-
лорусиянын, Молдавиянын
чамалык областтарында база
негетерей эстүрүп турар. Ол
чамалык сорттардан дыка эр-
те — июльду эгелес бижар.

Ярославль. Обласка тараа
тарыптарын хуулааа орай-
таан час он ховуу соолар-
даткан. Ычалзажок тарыла-
ны кирген тарылаалар чак бүр-
үн чогуучулук ажаллап та-
ралар. Олар тараа култура-
ларын кыска хуулааа 400 муң
ажыг гектар чегре тарып эге-
нер. Хову-шөлдерде таарыш-
тыр каттыштырган аргастар
ажаллап, эртен саямда-ла
эзээн каш ажаллап — чамалы-
к, дескелел, хөрүшү таа-
рыштырар, үрэмни чегре
клар хөмөр ажалы кылып
турар.

Куйбышев. Куйбышев облас-
тын ажал-агылдары эрте
чажар тарааларын чаштырып
эгелээ. Область бо чылдын бир-
ги болгаш ийги кыластын үр-
эмчилер-биле ханжыралган.
Тарылааа кирген ажал-агыл-
дар кымыл-тастын «Кутул-
ская», «Безенуковская» деп бе-
дик сортту үрэмчилерин та-
арып шөлдерин ийи катар
чаштырган. Ол сорттарын
чегрел селекционерлер эстү-
рүп унадыр. Бо эзээн бол-
за база бир чак чүдү бар. Об-
ластын тарылаалары бо чы-
лди, эртен чылдары декиж-
ер, бедик шынарлы үрэмни
хөйү тарып эстүрерин чедиш
алар сорулгалылар.

(СЭТА-нын корр.).

ТӨЛЕПТИГЛЕР

Ленин орденин «Кызыл та-
раа» совхозун төп суг-
баран фермасында саалчы-
лар, калдарылар, ажалчылар,
тускай эртемчилер 100 ирак-
та ажал. Комсомол организаста-
шызында беш 27 кезиңи
баскап турар. Күш-ажылдын
чи үлгөргө-хөжөө көргүсөн
коммунист хей. Улуг кол-
лективте орус, украин, тыва,
татар, чуваш, хакас дөш ай-
мак-сөөк чоңуу хей төлөк-
чилер бар. Ала-мезин олгу-
кызы, а оларын тургалар со-
луп, салгалал салгалде чыл-
дар кечир төлөтүп ажаллап
чоруурлар ала кызы хей.

Сейит. Бо фамилиянын
зынында кижилер республи-
канын саякчаларын аразы-
нда тымылбас боор. Саякчы
Зоя Александровна Селеней
ои бирги беш чылдын бирги
кварталинда бир иккес
оноштыр 489 литр сүттү сеп
алыр планын оонадалына хе-
рек кырында 735 литр кыды
бөттөдүрүп, ажал-агыл тур-
жук. Бик-Хем районун сая-
кчаларын ортузула чарык-
тын тилекчилерин бирээч
болган. Коллективте ол иккес
Зинаида, Мария Селеней-
лерин ажал-агыл база мактал-
лат. Саякчы угбашылар Ели-
завета, Зинаида Хунапайлар,
бизаа ажалчылары Зинаида
биле Светлана Уйгөргө-
болгаш күш-ажылчы үлгө-
ричээр көргүзүп, аразында
чарык салган ажаллап чоруу
угбашылар, уруу биле ала,
ала биле олгу дөш мааза
кымыл-таа таарыж болур.
Күш-ажылдын Кызыл Тук

орденин экилекчи Александр
Сундуйева Уйгөргө бо
фермага он беш чылдар дургу-
зула саякчалык ажаллаан.
Сөлүгү үеде бууза ажаап тур-
гаш, оларын уруу Зинаидага
хуулаал берген. Чүгө оларын
эсөк. Ычалзажок Зинаида бир
болук бизааларын негелде
хуулаа алгаш, ам таптыр-ла
беш чылдын үнүрүн көрүп ба-
чоруур. Сактырга, бизаа
ажалда берге чүбө чок бол-
гү. Сөгс, чарба чегрелг мал
чөмөрин өй-шалаа берип,
суксуу-суггалы-биле ханжырып
тургалар ол-ла. Сатыш ышкыш
чүбө кайла боор. Чөмөн бээр
— өй-хөмөзүлүг, тускай ра-
пшопуу. Каным-даа малды
ылалыг чарба, сула-биле чаза
чөмөртөптер болза, хай-хала-
лаа үнөргөчө болу. Ол ышкыш
чаш малды ажаллаа-хөмөзү-
лөзине үргүлүдүп кичээлди,
тускай бир олагай хамаары-
га херек.

Арла-журжула чылдар-биле
келер. Каныг бир чүбөн
кежесини-лаа көрүп, билки а-
зында, хол-биле болу тузуу
кыларыг дөг өөрелдег турба.
40 муңа бизаага азы-бүрү
чөм ажаллап, оларын кү-
жааларын ажаллап арылал ту-
ра хуулааа икки кезиңдикте
өгө келген, чүгө чылда дүжө-
риг сактыр турганын ол а
утуулап ораар. Бо хүнерде
бизаа ажалчыны 3. Уйгөргө-
ам июнь айла азы ажал бол-
гүжө чедир ажаллап, кат-
чыга хуулаар. Оон бизаа-ла
наа чорутууга чаш бытаа-

ларын үзүп алыр. Ычалзажок
ажаллап эгелээн хүнүндөн бээр
ол никин-биле 400 ажал бы-
зааларын төрөөн совхозууга
эстүрүп берген. Амыг үеде
ажаллап турары база хей. Аа,
квартал, чылдын планын
оонадаларын доктаамал кү-
сөлдө келген. Чүгө сөлүгү
сак-чургаларын бизаа ажал
көргөчө мында: эрес-кежээ
ажалчы эртен айда бир бы-
зааа оноштыр ховука 600
грамм немелде декинни алар
тургаш, 910 граммын алган.
Кавриалда бизаа ук сак 817
грамм дөш болган.

Күш-ажылчы бедик көргү-
чүлөрин чедиш ала турарын
ажалдарын Зинаида Стажо-
ннан айтырарга, ол: «Кол
чүл — чөмөргөлдөз» — дей тыр-
тыл калар. Колдай харым и-
лди. Чаш бизаага хүнде бөсө
позуур хожокан сүт, сөгс, си-
лос чарба, чаштинин сөгс
далааа чажыг чөмөрин өй-
шалаа, пектир чөмөзүлүг-
биле берип келген.
«Муңай үнүг кулакты

СЭКП-нің XXVI съездизиниң шийтпирлерин — амыдыралга КҮШ-АЖЫЛЧЫ ТЕМПИННІ КОШКАТПАС

Лениннің партияның дашымы болған шийтпирлеринде, СЭКП-нің XXVI съездизиниң ашылған кезинде, 1981 жылдың бирги кварталының планын оналалары амыр кууестекен. Даг-дугу бугуериниң оналалары амыр кууестекен. Даг-дугу бугуериниң оналалары амыр кууестекен. Даг-дугу бугуериниң оналалары амыр кууестекен.

ажылчы темпиниң биче-даа кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен.

улгазыр. Бо каш санан бези амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен.

улуг амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен.

низиацияларын секретарьлары кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен.

СЭКП-нің XXVI съездизиниң шийтпирлерин амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен.

Иланамас болза хоржон. Чамалык амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен.

— Силериниң коллективте амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен.

600 км узун дурттурт ЛЭП. 220-нн тузуп дооскан, энергия тузугулар амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен.

Комбинаттың коллективте сьезд мурунуң чарыкына элекпейди киришкен. Ол багтай эвек тууелелерин берген. Сьезд ажитаттар кууестекен.

СЭКП-нің XXVI съездизиниң шийтпирлерин кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен.

Комбинат, орта хамаржыр бугуерилер кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен.

СЭКП-нің XXVI съездизиниң шийтпирлерин кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен.

В. И. Ленин аттыг «Тыла даг-дугу» комбинаттың партком секретары.

В. И. Ленин аттыг «Тыла даг-дугу» комбинаттың партком секретары.

В. И. Ленин аттыг «Тыла даг-дугу» комбинаттың партком секретары.

Усть-Хакчан. Магадан область.

Усть-Хакчан. Магадан область.

УДАЗЫННЫ УЖУКТААШ

«Чечек» ательеиниң филиалына болашкан артып кээрликке, долем коридорун ийи чартында удазгына орашпас уран кыстар, хей-де угбайлар дааранган оллар. Кирер ажитаттың сыйгай талашында өрөздө ий-базым постериниң чежени ол дээр. Колдай чечек шокар. Пасте даарар бирада ол. Ойе амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен.

Оларга узур өрөздө колдай чыгыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен.

Оларга узур өрөздө колдай чыгыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен.

«Улут-Хая» совхозун Арыг-Бажы сүт-баран фермасында тарып боозалдык пуктузунга 1977 чылдан бээр амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен.

Четпестерин эди, бар арга-курамырларын пуктузунга амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен.

Эрткен чымын ферма Дон-Терезин деп чеге чалган. Инек кадарчылары К. Саман, О. Дамба, Н. Кыргыс, К. Бүрбүл, он чымын семитпирлерини эки эрттирген. Ынчанган эрткен чымын ферманын инектери хур кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен.

Фермада кижиги бурузуну амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен.

Коллективте амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен.

Усть-Хакчан. Магадан область.

В. КАРА-САЛДЫН фото-армы.

В. КАРА-САЛДЫН фото-армы.

В. КАРА-САЛДЫН фото-армы.

В. КАРА-САЛДЫН фото-армы.

В. КАРА-САЛДЫН фото-армы.

В. КАРА-САЛДЫН фото-армы.

В. КАРА-САЛДЫН фото-армы.

В. КАРА-САЛДЫН фото-армы.

В. КАРА-САЛДЫН фото-армы.

СИГЕН ШӨЛҮН ЧЕМИШЧИДЕРИ...

Сөгүт чылдарда бистин республиканын шилдеринге чеминиң биле амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен.

Сөгүт чылдарда бистин республиканын шилдеринге чеминиң биле амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен.

Сөгүт чылдарда бистин республиканын шилдеринге чеминиң биле амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен.

Сөгүт чылдарда бистин республиканын шилдеринге чеминиң биле амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен.

Сөгүт чылдарда бистин республиканын шилдеринге чеминиң биле амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен.

Сөгүт чылдарда бистин республиканын шилдеринге чеминиң биле амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен.

Сөгүт чылдарда бистин республиканын шилдеринге чеминиң биле амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен.

Сөгүт чылдарда бистин республиканын шилдеринге чеминиң биле амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен.

Сөгүт чылдарда бистин республиканын шилдеринге чеминиң биле амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен.

ЧАГЫГЛАРНЫ БОТТАНДЫРЫП...

Уаге депутаттарынын Монгун-Тайга район Советиниң ажитаттары амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен.

Уаге депутаттарынын Монгун-Тайга район Советиниң ажитаттары амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен.

Уаге депутаттарынын Монгун-Тайга район Советиниң ажитаттары амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен.

Уаге депутаттарынын Монгун-Тайга район Советиниң ажитаттары амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен.

Уаге депутаттарынын Монгун-Тайга район Советиниң ажитаттары амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен.

Уаге депутаттарынын Монгун-Тайга район Советиниң ажитаттары амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен.

Уаге депутаттарынын Монгун-Тайга район Советиниң ажитаттары амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен.

Уаге депутаттарынын Монгун-Тайга район Советиниң ажитаттары амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен.

Уаге депутаттарынын Монгун-Тайга район Советиниң ажитаттары амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен. ашылған амыр кууестекен.

Тайбыңның Бүгү-делегей Чөвүлелинің кыйгыры-биле

БАРЫЫН БЕРЛИН. «НАТО-нун шийтирин күш чок бол-дуруп!», «Америк раскөздарын Европага аккелбес!» деп кый-гыртынын адам-бизе Барыын Берлиннин хай-нынн төзө-лөкчидеринин хуралын эртүр-гөн. Европага айым чок тө-сүк болган баян ажылжыла-га дэш хөдөлүннисиеринин иделдэи-биле холбоштор ол хураты чыгаргасар.

ЛИСАБОН. Ченселлениш-
кинерни элдере бүдүрерин
сөксазыры, тайбын болгаш ча-
ырлымшыкши дэст земислени
гүштөлдирери эрежөк чугу-
ла» деп. Португалиянын пре-
зидентизи турган, ам Тайбын-
нын болгаш каны акылжамыл-
ганын Португалияда чөүдөлдө-
нин ыргазы генерал Кошта
Гомаш мөдөлдөдү.

Тайбынга мынак бүтү күш-
теринин амгы үе-чактаа кол со-
рулганынын бирээси— орту-
мак ыраңыштын америк
диролуг чак ракеталарын
Барыш Европанын чурттарына
аккен иштөөдөдөдүн болдурба-
ны болур деп, ол демдегелген.

(C3TA).

Ш ы ң ғ ы ы

чөрүштүр

ыракшылын америк чаа ракета-адралуг чепсөөн өскөн ууругузаныга узуруланышыкынын шимчээшкини амгы ууру

СОНУУРГАЛ УЛАМ УЛГАТКАН

[illegible]

«Вашингтон пост» сөзүн би-
жээн.

А Р Ы Н Д А

Заманты эргелери дэш идеп-
кейлиг демиселчи анык
айагычың иерг Джон Харнотт
АВН-тын Бирингең хоорай-
ның эрге-чыгыргалары нугу-
тэошкың биле 1970 чыда ту-
уш хоруулаш, оту шаагы-

гөрдөлдөрү жөн кытканда көп
гөрдөлдөргөн америк эрге-ча-
гыгыздарлар терекке албаан. Я.
Харрис амыгы үздө Алабама
штатын деңизжазынде «Эт-
морт» деп шаагылап кара-
жынында тындыр. Джон Ха-
ррестин ачы-тынында үздө
аймакты сөөлгү үздө тургусту-
ган: оңу шаагылаан өлүмүр дү-
ганын чыпактеди америк эрге-
чыгыгыздарлар күтсөдөр бөзөп
турар.

(СЭТА).

А ЧАГАА

революция болгаш бө-булаа
осталгалыг демиселдин нө-
мөсүзүгү информатизацияны

арыны чулчуруп турары
лашын» дээр хөвсүн чүе-
н латин-америк уластары
Аттарын көзгөл чөл дөр-
тарынын түкнели-дир деп
аалаан, АНШ-чы хорала-
улагызын идегсийл туг-
лазаны — Латин Америка-
риден америк Метрополи-
алар дүгүууула ушта со-
ажык-кочааларын чидир-
турары-дыр.

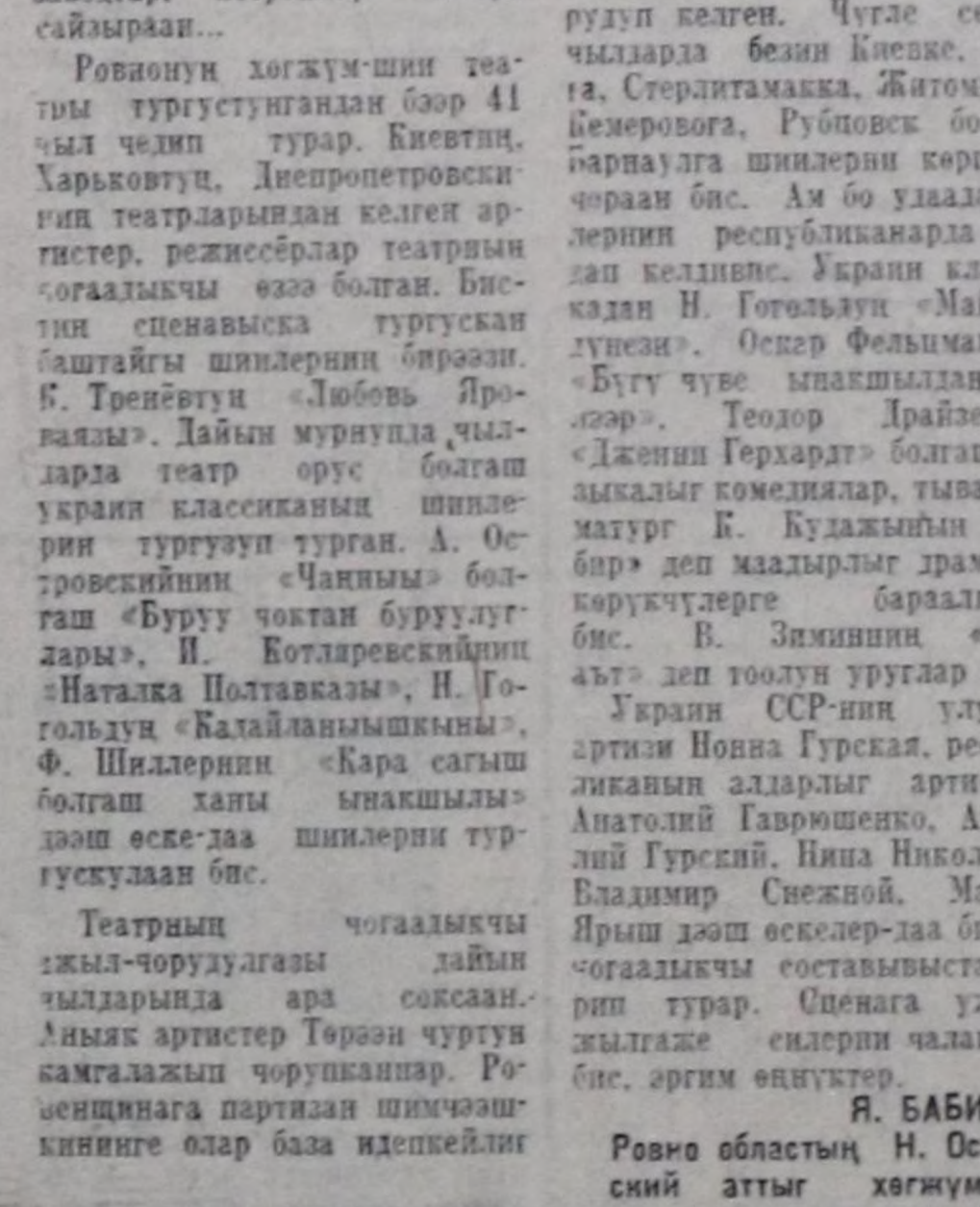
Агрессия дайынзыкар пө-
ур шиттиргил хөдөлгирин-
чыр болгаш хамаарышпа-
н-америк уластарын дөс-
сетил наттыштыргалатын
америк улуска кыйгырыг ча-
р

А М Е Р И К У Л У С К А Ч А Г А А

0 8PM 75-1061

ДАНЗЫЛАРДА КИРБЭЭН...

шингил-биле эгелээр,
Эгелээр — 19 шакт
В. И. Ленин аттыг төл
Май 9-та — Кзылгэ шөл
золюнт чыккалгарын
болган мэркээл курады
Эгелээр — 10 шакт
Май 9-та — Эш Күм
биле уктуружыган. Хоо
нунгун болган татим
сэмбизилн, коллери.
Эгелээр — 12.00 шак
Май 10-да — Политтех
институту филматизм
чери.
Эгелээр — 14.00 шак
«Хүреш» стадион
Май 10-та — Хүреш
гилалар.
Эгелээр — 14.00 шак
Май 10-да — Спорт и
диринг хоорайын биргэ
зеште полсболга болган

Шыдыраа
ШЫДЫРАА ФЕДЕРАЦИЯЗЫНДА

«Дортең беш чылдын
болаш чазы». Жей сер-
документалдык телефильм
ку сериясы. 21.00 — «Уе-
формастык программа. 22.
Радио хуңуне тураска
концерт. Эпелдер бал-
нын Колониялык За-
дамчылыгыга. 23.15 —
делегеде. 23.30 — 23.45-
даг-терге маршпаазы». —
ден дамчылыгы.

**ИЛИГИ ПРОГРАММА
МОСКВАДАН**

12.00 — «Орус чугаа».
— «Аа-турттуу. Угуз та-
нын чыгарылыш совет че-
га уран чуул. 13.00 — «
доет». 13.45 — «Сэи-
жипине финика». 14.
«Буру шамшышкын». Ха-
риязил уран-чечен телеф-
3-ку сериясы. 15.35 —
Чапсар.

КЫЗЫЛДАН

17.50 — Документалдык
млер программамы: «
алыш келген». 18.30 —
мездер. 18.45 — «Ты-
краньярында». 19.00 —
тагынын эки турчакы
кументалдык фильм. 19.
«Элеп читек маалдыр-
рук». Тилкеде хуңуне.
— Фильм-концерт.

МОСКВАДАН

20.00 — «Чаштар, та-
ты туулар». «Эртеги та-
Мульффильм. 21.15 — Б-
Европа чемпионаты. Ча-
финал. Финляндиядан. 23.
дыгы. 21.00 — «Уе-
ниастык программа. 21.3
23.00 — «Шпыны
Уран-чечен фильм

17866 Чатыр № 12
СОЛУН НЕДЕЛЯДА
6 КАТАП УНЕР